

ΗΓΕΜΟΝΙΚΟΙ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΙ ΚΑΙ ΚΑΜΨΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΠΟΛΕΩΝ (431 – 362 Π.Χ.)

Η ΗΓΕΜΟΝΙΑ ΤΗΣ ΣΠΑΡΤΗΣ : ΜΙΑ ΚΥΡΙΑΡΧΙΑ ΣΕ ΑΜΦΙΣΒΗΤΗΣΗ

Μετά τη νίκη τους οι Σπαρτιάτες (και παρά τις υποσχέσεις για απελευθέρωση των πόλεων από την εξουσία των Αθηναίων) εγκαθιστούν **ολιγαρχικά πολιτεύματα** κι επιβάλλουν **φόρους** στις ελληνικές πόλεις · ειδικά στην **Αθήνα** επέβαλαν το καθεστώς των **30 τυράννων** που θανάτωσε πολλούς δημοκρατικούς πολίτες .Η κατάσταση αυτή δεν κράτησε πολύ , καθώς η δημοκρατία αποκαταστάθηκε μετά από εξέγερση των Αθηναίων με επικεφαλής το **Θρασύβουλο το 403 π.Χ.**

Στο μεταξύ οι σχέσεις της Σπάρτης με τους Πέρσες δεν άργησαν να διαταραχθούν, όταν ξεσπά εσωτερική διαμάχη για τον περσικό θρόνο ανάμεσα στο **βασιλιά Αρταξέρξη** και στον αδελφό του **Κύρο** που διεκδικεί την εξουσία. Στο στρατό του Κύρου εντάσσονται και **13.000 Έλληνες μισθοφόροι** που υπηρετούσαν στον περσικό στρατό. Στη μάχη **στα Κούναξα** — 401 π.Χ. — ο Κύρος σκοτώθηκε και οι Έλληνες μισθοφόροι που ονομάστηκαν « **μύριοι** » μόνιμα κατάφεραν να διασχίσουν την εχθρική περσική χώρα , να φτάσουν στον Πόντο και να σωθούν (κάθοδος των μυρίων) με επικεφαλής το **στρατηγό και ιστορικό Ξενοφώντα** που μας αφηγήθηκε τα γεγονότα στο έργο του « **Κύρου Ανάβασις** ». Τα γεγονότα αυτά , όπως κι όσα ακολούθησαν, έδειξαν στους Έλληνες τις **σοβαρές αδυναμίες του περσικού κράτους** .

Στη συνέχεια οι ελληνικές πόλεις της Ιωνίας ζητούν την προστασία των Σπαρτιατών από τους Πέρσες, κι εκείνοι στέλνουν το **βασιλιά Αγησίλαο** που έχει σημαντικές επιτυχίες, αναγκάζεται όμως να επιστρέψει στην Ελλάδα, καθώς τα **περσικά χρήματα** καταφέρνουν να δημιουργήσουν έναν **αντισπαρτιατικό συνασπισμό** από Θηβαίους, Αργείους, Κορίνθιους και Αθηναίους. Ακολουθούν μάχες στις οποίες οι νικητές εναλλάσσονται (νίκη του Αγησίλαου στην **Κορώνεια**, αλλά ήττα του σπαρτιατικού στόλου στην **Κνίδο**), ωστόσο η **περσική παρέμβαση** στα γεγονότα με μορφή χρηματικών ενισχύσεων πότε στον ένα και πότε στον άλλο αντίπαλο είναι **συνεχής**.

Το 386 π.Χ. υπογράφεται ειρήνη στα Σούσα με ενέργειες του Σπαρτιάτη ναυάρχου **Ανταλκίδα (Ανταλκίδειος ειρήνη ή ειρήνη του Βασιλέως)** με την οποία **αναγνωρίζεται η περσική κυριαρχία στις ελληνικές πόλεις της Μ. Ασίας** . Έτσι η Σπάρτη διατηρεί την κυριαρχία της στην Ελλάδα, **όμως το 378 π.Χ.** οργανώνεται η **Β΄ Αθηναϊκή συμμαχία** .

Η ΚΥΡΙΑΡΧΙΑ ΤΗΣ ΘΗΒΑΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Στα χρόνια αυτά δύο σπουδαίοι ηγέτες από το δημοκρατικό κόμμα κυριαρχούν στην πολιτική σκηνή της Θήβας : **ο Πελοπίδας και ο Επαμεινώνδας** .

Με την καθοδήγησή τους οι Θηβαίοι αποτινάσσουν το σπαρτιατικό ζυγό κι αποκαθιστούν τη δημοκρατία . Πυρήνας του θηβαϊκού στρατού είναι **ο Ιερός Λόχος**, ένα επίλεκτο σώμα **300 ανδρών** που συνδέονται με στενούς δεσμούς φιλίας κι αυτοθυσίας για την πατρίδα .

Το 371 π.Χ. στη μάχη που γίνεται **στα Λεύκτρα** της Βοιωτίας ο σπαρτιατικός στρατός συντρίβεται από το θηβαϊκό, χάρη στην τακτική **της λοξής φάλαγγας** που εφαρμόζει **ο Επαμεινώνδας** . Μετά από αλλεπάλληλες επιτυχίες , οι Θηβαίοι καταφέρνουν ν' απειλήσουν την ίδια τη Σπάρτη .

Στη μάχη όμως της **Μαντινείας το 362 π.Χ.** σκοτώνεται ο Επαμεινώνδας (ο Πελοπίδας είχε ήδη νωρίτερα σκοτωθεί) κι αυτό σημαίνει **το τέλος της θηβαϊκής επιρροής στην Ελλάδα**.

Όλα αυτά τα γεγονότα μας τα αφηγήθηκε **ο Ξενοφών στα «Ελληνικά » του** , αναφέροντας **την παρακμιακή κατάσταση της Ελλάδας** που επακολούθησε . **Καμία πόλη πλέον δεν είναι σε θέση να διαδραματίσει ρόλο στις ιστορικές εξελίξεις**. Αργότερα θα έρθει η στιγμή της Μακεδονίας.

ΕΡΓΑΣΙΕΣ

1. Να κάνετε την άσκηση αυτοαξιολόγησης στη σελίδα 94 του σχολικού βιβλίου .
2. Να εντοπίσετε και να υπογραμμίσετε στους χάρτες του σχολικού βιβλίου (σελίδες 90 και 93) τις τοποθεσίες των σημαντικότερων γεγονότων .